

Nâng giảm trừ gia cảnh: Bước cải cách quan trọng của thuế thu nhập cá nhân

18:49 28/12/2025

Luật Thuế thu nhập cá nhân (sửa đổi) được Quốc hội thông qua ngày 10/12/2025 và sẽ chính thức có hiệu lực từ ngày 1/7/2026, với hai điểm cải cách lớn là nâng mức giảm trừ gia cảnh và rút gọn biểu thuế lũy tiến từng phần xuống còn 5 bậc. Đây được đánh giá là bước điều chỉnh quan trọng nhằm đưa chính sách thuế tiệm cận hơn với thực tiễn đời sống, chia sẻ gánh nặng với người nộp thuế, đặc biệt là người làm công ăn lương.

Một trong những nội dung nhận được sự quan tâm lớn ngay sau khi Luật được ban hành là việc nâng mức giảm trừ gia cảnh. Theo đó, mức giảm trừ đối với bản thân người nộp thuế được nâng lên 15,5 triệu đồng/tháng, còn mức giảm trừ đối với mỗi người phụ thuộc là 6,2 triệu đồng/tháng. Quy định này sẽ được áp dụng từ kỳ tính thuế năm 2026, thay thế mức giảm trừ 11 triệu đồng và 4,4 triệu đồng đã được áp dụng trong nhiều năm qua.

Việc xác định giảm trừ gia cảnh đối với người phụ thuộc tiếp tục thực hiện theo nguyên tắc mỗi người phụ thuộc chỉ được tính giảm trừ một lần vào một người nộp thuế. Cá nhân cư trú được giảm trừ vào thu nhập chịu thuế từ tiền lương, tiền công trước khi tính thuế, bao gồm giảm trừ gia cảnh và các khoản giảm trừ khác như đóng góp từ thiện, nhân đạo; chi phí y tế, giáo dục – đào tạo của người nộp thuế và người phụ thuộc, với điều kiện có đầy đủ hóa đơn, chứng từ hợp pháp và không được chi trả từ nguồn khác. Chính phủ sẽ quy định chi tiết việc thực hiện các nội dung này.

Từ năm 2026, người lao động được giảm thuế nhờ nâng giảm trừ gia cảnh. Ảnh: T.T.D

Theo các chuyên gia kinh tế, những điều chỉnh trên là phù hợp với diễn biến lạm phát và mức tăng của chi phí sinh hoạt trong những năm gần đây. Khi giá nhà ở, giáo dục, y tế và chi phí nuôi dưỡng con cái liên tục gia tăng, mức giảm trừ gia cảnh cũ đã bộc lộ rõ những bất cập. Việc nâng mức giảm trừ gia cảnh lần này giúp người lao động, nhất là nhóm thu nhập trung bình và các gia đình có người phụ thuộc như trẻ em, cha mẹ già, người cao tuổi, giảm đáng kể nghĩa vụ thuế và cải thiện thu nhập khả dụng.

Ngay sau khi Luật được thông qua, nhiều người lao động đã bày tỏ sự phấn khởi. Chị Nguyễn Thị Thu, nhân viên kế toán tại phường Vĩnh Tuy (Hà Nội) cho biết, gia đình chị có hai con nhỏ, tổng thu nhập của hai vợ chồng ở mức trung bình. Trước đây, dù không phải thu nhập cao nhưng mỗi tháng gia đình chị vẫn phải trích một khoản để nộp thuế thu nhập cá nhân. Với mức giảm trừ mới, số thuế phải nộp chắc chắn giảm, đồng nghĩa với việc có thêm nguồn lực để chi cho học hành và sinh hoạt của con.

Tương tự, anh Nguyễn Văn Nghĩa, kỹ sư xây dựng đang làm việc tại TP. Hồ Chí Minh cho rằng, chính sách mới đã “đánh trúng” vào khó khăn thực tế của người lao động đô thị. Theo anh Nghĩa, chi phí thuê nhà, ăn uống và sinh hoạt tại các thành phố lớn hiện rất cao, trong khi thu nhập tăng không nhiều nhưng giá cả lại tăng đều. Việc nâng mức giảm trừ gia cảnh giúp người làm công ăn lương giảm áp lực và cảm nhận rõ hơn sự công bằng của chính sách thuế.

Một điểm mới quan trọng khác được các chuyên gia và người dân đánh giá cao là sự thay đổi trong cơ chế điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh. Thay vì chỉ điều chỉnh khi chỉ số CPI biến động từ 20% trở lên như trước, Luật mới giao Chính phủ trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh trên cơ sở biến động giá cả và thu nhập, bảo đảm phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của từng thời kỳ. Nhiều người lao động kỳ vọng cơ chế này sẽ giúp chính sách thuế không còn “lỗi nhịp” so với đời sống.

Theo ước tính, với mức giảm trừ gia cảnh mới, người lao động dự kiến được giảm hơn 8.700 tỷ đồng tiền thuế. Khoản tiền này không chỉ giúp cải thiện chi tiêu hằng ngày của các hộ gia đình mà còn góp phần kích thích tiêu dùng, tạo thêm động lực cho tăng trưởng kinh tế. Anh Lê Khắc Quý, nhân viên kỹ thuật tại một doanh nghiệp sản xuất ở Thanh Hóa cho biết, với người lao động, chỉ vài trăm nghìn đồng mỗi tháng cũng rất có ý nghĩa; nếu nhiều người cùng được giảm thuế, sức mua của thị trường chắc chắn sẽ tăng.

Cùng với việc nâng mức giảm trừ gia cảnh, Luật Thuế thu nhập cá nhân sửa đổi đã thu gọn biểu thuế lũy tiến từng phần từ 7 bậc xuống còn 5 bậc, với các mức thuế suất lần lượt là 5%, 10%, 20%, 30% và 35%. Trong đó, mức thuế suất cao nhất 35% áp dụng cho phần thu nhập vượt 100 triệu đồng/tháng, nhằm bảo đảm mục tiêu điều tiết thu nhập cao để phục vụ các mục tiêu an sinh xã hội. Biểu thuế mới được đánh giá là giúp giảm tình trạng “nhảy bậc”, hạn chế sốc thuế khi quyết toán cuối năm và giúp người nộp thuế dễ tính toán, chủ động hơn trong kế hoạch tài chính cá nhân.

Đánh giá về lần sửa đổi này, Tiến sĩ Mạc Quốc Anh, Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hiệp hội Doanh nghiệp nhỏ và vừa thành phố Hà Nội (Hanoisme) cho rằng, việc sửa đổi Luật Thuế thu nhập cá nhân không chỉ nhằm gỡ khó cho người lao động mà còn tạo cú hích cho tổng cầu. Sự thay đổi này được xem là một trong những giải pháp vĩ mô hiệu quả để trực tiếp cải thiện thu nhập khả dụng của người dân, đặc biệt là tầng lớp trung lưu và lao động thu nhập thấp.

Trao đổi với báo chí, Luật sư, TS Phan Hoài Nam, Tổng Giám đốc Hãng Tư vấn W&A, Trọng tài viên Trung tâm Trọng tài Quốc tế Việt Nam (VIAC), cũng nhận định việc điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh là hợp lý, tiệm cận hơn với nhu cầu chi tiêu thực tế, nhất là đối với người làm công ăn lương tại các đô thị lớn. Theo ông, chính sách lần này thể hiện rõ tinh thần chia sẻ gánh nặng thuế với đại đa số người nộp thuế, giúp người dân có thêm nguồn lực để duy trì mức sống trong bối cảnh kinh tế phục hồi và lạm phát có xu hướng gia tăng.

Dù mức điều chỉnh chưa thể giải quyết toàn bộ khó khăn, nhưng đây được xem là tín hiệu tích cực, thể hiện sự quan tâm của Nhà nước đối với nhóm người làm

công ăn lương, nhất là tại các đô thị lớn, nơi chi phí sinh hoạt đang ở mức rất cao. Việc nâng mức giảm trừ gia cảnh được đánh giá là bước đi cần thiết trong tiến trình cải cách chính sách thuế thu nhập cá nhân, hướng tới một hệ thống thuế công bằng, linh hoạt và phản ánh đúng năng lực tài chính của người dân.

Thiên Trường